

Fimmtudaginn 30. september 1993.

Nr. 444/1991. **Þorleifur Björnsson og
Björn Þorleifsson**

(Björgvin Þorsteinsson hrl.)

gegn

Sparisjóði Hafnarfjarðar

(Valgarður Sigurðsson hrl.).

Áskorunarmál. Ómerking. Heimvísun.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Guðrún Erlendsdóttir, Garðar Gíslason og Gunnar M. Guðmundsson.

Áfrýjandinn Björn Þorleifsson er aðili málsins fyrir Hæstarétti, en samkvæmt búsetuleyfi 28. ágúst 1991 situr hann í óskiptu húsi eftir konu sína, Guðnýju Jónsdóttur, sem var aðili málsins í héraði, en hún andaðist 9. júlí 1991.

Áfrýjendur skutu máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 6. nóvember 1991 að fengnu áfrýjunarleyfi 10. október 1991. Þeir krefjast þess aðallega, að meðferð málsins í héraði verði ómerkt og því vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar, en til vara krefjast þeir sýknu af öllum kröfum stefnda. Í báðum tilvikum krefjast þeir málskostnaðar úr hendi stefnda fyrir Hæstarétti.

Stefndi krefst staðfestingar hins áfrýjaða dóms og málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Hinn 23. þessa mánaðar var mál þetta flutt um fram komna ómerkingarkröfu, sbr. 48. gr. laga nr. 75/1973 um Hæstarétt Íslands. krafðist þá stefndi þess, að ómerkingarkröfu áfrýjenda yrði hrundið. Jafnframt krafðist hann málskostnaðar í þessum þætti málsins.

I.

Mál þetta er höfðað af stefnda á bæjarþingi Hafnarfjarðar sem áskorunarmál gegn áfrýjendum með stefnu, dagsettri 20. mars 1991. Í stefnunni segir m.a.: „Skuld þessi er skv. víxli að fjárhæð kr. 700.000, útg. 18/4 1990 af Guðnýju Jónsdóttur og samþykktum af Þorleifi Björnssyni, til greiðslu við sýningu, ábektum af útgefanda.

Víxillinn var sýndur til greiðslu hinn 20. febrúar sl. í Sparisjóði Hafnarfjarðar, en var ekki greiddur; var víxillinn síðan afsagður hinn 22. febrúar sl.“

Málið var þingfest á bæjarþingi Hafnarfjarðar 9. apríl 1991. Af hálfu stefndu var sótt þing, og fékk umboðsmaður þeirra frest með samþykki gagnaðila til ritunar greinargerðar til 30. apríl. Þann dag var aftur sótt þing af hálfu stefndu, sem fengu frest í sama skyni með samþykki gagnaðila til 7. maí. Er málið var tekið fyrir þann dag, lagði umboðsmaður stefndu fram kæru til Rannsóknarlögreglu ríkisins á hendur stefnanda og fór fram á það, að málinu yrði frestað um ótiltekinn tíma eða þangað til niðurstaða kærumálsins lægi fyrir. Lögmaður stefnanda mótmælti framlagningu kærunnar og synjaði um frekari frest. Við svo búið frestaði héraðsdómari málinu til 10. maí til munnlegs flutnings um, hvort frekari frestur yrði veittur. Þann dag fór fram munnlegur flutningur um ágreiningsefnið, og tók dómariinn málið til úrskurðar. Hinn 5. júní 1991 kvað héraðsdómari upp úrskurð, þar sem hann hafnaði kröfum stefndu um frest og tók málið til áritunar. Hinn 10. júní 1991 ritaði Rúnar S. Gíslason, fulltrúi bæjarfógeta í Hafnarfirði, svofellda áritun á stefnuna: „Þann 5. júní 1991 var af hálfu réttarins kveðinn upp úrskurður á þá leið, að hafnað var kröfu stefndu um, að þeim yrði veittur ótiltekinn frestur í máli þessu eða þar til niðurstaða kærumáls þeirra á hendur forsvarsmönnum stefnanda lægi fyrir, og í framhaldi var mál þetta tekið til áritunar.- Stefnukröfur máls þessa og kr. 102.000 í málskostnað, þ.m.t. virðisaukaskattur, eru aðfararhæfar frá dagsetningu áritunar þessarar. Vextir af málskostnaði án virðisaukaskatts reiknist frá 15. degi frá áritun þessari skv. III. kafla vaxtalaga.“

Áfrýjendur halda því fram, að þeir hafi ekki verið látnir vita um framangreindan úrskurð.

Eins og lýst er hér að framan, mættu áfrýjendur við meðferð máls þessa í héraði, fengu fresti til ritunar greinargerðar og gáfu þar með til kynna, að þeir myndu halda uppi lögvörnum í málinu. Samkvæmt 194. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði bar héraðsdómara að tilkynna áfrýjendum, hvenær úrskurður um frestsbeiðnina yrði kveðinn upp. Hefði þeim þá gefist kostur á að skila greinargerð í því þinghaldi. Það gerði héraðsdómari ekki, og

er því óhjákvæmilegt að ómerkja hina áfrýjuðu dómsathöfn svo og meðferð málsins frá og með þinghaldi 5. júní 1991 og vísa málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar.

Rétt er, að málskostnaður falli niður í héraði og fyrir Hæstarétti.

D ó m s o r ð:

Hin áfrýjaða dómsathöfn og meðferð málsins frá og með þinghaldi 5. júní 1991 eiga að vera ómerk, og er málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar.

Málskostnaður í héraði og fyrir Hæstarétti fellur niður.
